

Biblioteka
AVANTURA REČI

Urednik
Borislav Pantić

Naslov originala
Carlos Ruiz Zafón
El Laberinto de los Espíritus

Copyright © Corelliana, S.L. 2016
Copyright © 2016 za srpsko izdanje Čarobna knjiga

ISBN 978-86-7702-504-5

Nijedan deo ove publikacije, kao ni publikacija u celini, ne sme se reprodukovati, umnožavati, prešampavati niti u bilo kojoj drugoj formi i bilo kojim drugim sredstvom prenositi ili distribuirati bez odobrenja izdavača. Sva prava za objavljivanje ove knjige zadržavaju autor i izdavač prema odredbama Zakona o autorskim pravima.

Čarobna knjiga
Beograd 2016.

Karlos Ruis Safon

LAVIRINT
DUHOVA

I DEO

Prevela sa španskog
Duška Radivojević

**Čarobna
knjiga**

GROBLJE
ZABORAVLJENIH
KNJIGA

Ova knjiga pripada ciklusu romana koji se ukrštaju u literarnom univerzumu Groblja zaboravljenih knjiga. Romani tog ciklusa međusobno su povezani likovima i sižejnim nitima koje rasprostiru narativne i tematske mostove, iako svaki od njih nudi završenu, nezavisnu priču, sadržanu u sebi samoj.

Različiti delovi serijala Groblja zaboravljenih knjiga mogu se čitati bilo kojim redom ili posebno, što dopušta čitaocu da istražuje i stupa u lavirint priča preko različitih vrata i puteva koji će ga, prepleteni, odvesti u srce naracije.

Svaki roman delo je mašte. Dela iz ciklusa Groblja zaboravljenih knjiga, mada inspirisana Barselonom 20. veka, nisu izuzetak. U nekoliko prilika, fizionomija ili hronologija nekih mesta, maraka ili okolnosti prilagođena je logici naracije da bi, na primer, Fermin mogao uživati u svojim voljenim *sugus* karamelama nekoliko godina pre nego što su postale popularne ili da bi neki likovi mogli izaći iz voza pod velikom kupolom stanice Francuska.

KNJIGA O DANIJELU

Te noći sanjao sam da se vraćam na Groblje zaboravljenih knjiga. Ponovo imam deset godina i budim se u svojoj staroj sobi da bih osetio kako me je sećanje na lice moje majke napustilo. I, onako kako se stvari u snovima znaju, znam da je krivica moja i samo moja zato što nisam zasluživao da ga se sećam i zato što nisam bio sposoban da se izborim za njenu pravdu.

Utom ulazi moj otac, uplašen mojom tužnom vikom. Moj otac, koji je u snu još mlad i još ima odgovore na sva pitanja ovog sveta, grli me da bi me utešio. Zatim, dok prva svetla oslikavaju Barselonu u izmaglici, izlazimo na ulicu. Moj otac, iz pobuda koje nisam uspevao da razumem, prati me samo do ulaza. Tamo mi pušta ruku stavljajući mi do znanja da je to putovanje na koje moram poći sam.

Polazim, ali osećam kako su mi teške odeća, cipele, čak i koža. Svaki korak iziskuje više napora od prethodnog. Stigavši na Ramblu, primećujem da je grad prekinut u jednom beskonačnom trenutku. Ljudi su zastali u hodu i izgledaju kao zaleđene figure na staroj fotografiji. Golub koji poleće crta lepetom krila tek nejasan obris. Čestice polena lebde nepomično u vazduhu kao svetlost u prahu. Voda sa česme Kanaletas blista u praznom prostoru nalik na ogrlicu od staklenih suza.

Polako, kao da pokušavam da se krećem pod vodom, uspevam da uronim u prizivanu Barselonu, zaustavljenu u vremenu, i stignem

do praga Groblja zaboravljenih knjiga. Stigavši tamo, zaustavljam se, iscrpljen. Ne uspevam da shvatim šta beše taj nevidljivi teret koji vučem sa sobom tako da se jedva krećem. Grabim zvekir i kucam na vrata, ali niko ne hrli da mi otvori. Iznova i iznova lupam pesnicama po velikoj drvenoj kapiji. Međutim, čuvar ne mari za moje preklinjanje. Klonuvši duhom, na kraju padam na kolena. I tad vidim čini koje vučem pri svom kretanju i svladava me jeziva izvesnost da će grad i moja sudbina zauvek ostati zaleđeni u toj vradžbini i da nikad neću moći da se setim lica svoje majke.

I tek tad, kad sam izgubio svaku nadu, pronalazim ga. Predmet od metala beše skriven u unutrašnjem džepu školske uniforme, s mojim inicijalima izvezenim plavom bojom. Ključ. Pitam se koliko dugo sam ga tamo držao ne znajući. Ključ beše obojen rđom i težak skoro kao moja savest. Teškom mukom uspevam, obema rukama, da ga podignem do ključaonice. Moram da se potrudim do poslednjeg daha pre nego uspem da ga okrenem. Kad već pomišljam da to nikad neću moći, brava popušta i vrata klize ka unutrašnjosti.

Zasvođena galerija zalazila je u staru palatu, išarana upaljenim svećama koje crtaju put. Tonem u tminu i čujem kako su se vrata iza mojih leđa zalupila. Raspoznajem tad u tom hodniku freske anđela i bića iz bajki kako me promatraju iz senke i, dok prolazim, kao da se kreću. Idem hodnikom do luka koji se otvara ka velikom svodu i zaustavljam se na pragu. Lavirint se preda mnom uzdiže u beskonačnom priviđenju. Spirala stepenika, tunela, mostova i lukova spletenih u večni grad sagrađen od svih knjiga sveta izdiže se do ogromne staklene kupole.

Moja majka čeka tamo, u podnožju arhitekture. Ispružena je u otvorenom sarkofagu, ruku prekrštenih na grudima, lica bledog kao bela haljina obavijena oko njenog tela. Usne su joj zapečaćene, a oči zatvorene. Leži nepomično u odsutnom miru izgubljenih duša. Približavam ruku da je pomilujem po licu. Njena koža je mermerno

hladna. Tad ona otvara oči i njen pogled začaran sećanjem prikuje se za moj. Kad rastvori svoje tamne usne i progovori, zvon njenog glasa toliko je gromak da me udara kao teretni voz, čupa sa zemlje i baca u vazduh ostavljajući me da lebdim u padu bez kraja dok odjek njenih reči rastače svet.

Moraš ispričati istinu, Danijele.

Probudih se naglo u polutami spavaće sobe, natopljen hladnim znojem, da bih pronašao Beino telo opruženo pored mene. Zagrli me i pomilova po licu.

– Opet? – prošaputala je.

Klimnuo sam glavom i duboko udahnuo.

– Pričao si. U snu.

– Šta sam rekao?

– Nije se razumelo – sлага Bea.

Pogledao sam je, a ona mi se nasmešila tako da mi je to zaličilo na sažaljenje, ili je, možda, to bilo samo strpljenje.

– Odspravaj još malo. Ima još sat i po dok ne zazvoni sat, a danas je utorak.

Utorak je značio da je na mene red da vodim Hulijana u školu. Zatvorio sam oči i pretvarao se da sam zaspao. Kad sam ih nekoliko minuta kasnije opet otvorio, sreo sam Beino lice kako me posmatra.

– Šta je? – upitao sam.

Nagnula se nada mnom i nežno me poljubila u usta. Mirisala je na cimet.

– Ni ja ne mogu da zaspim – prišapnula mi je.

Počeo sam da je svlačim bez žurbe. Tek što nisam zgrabio pokrivač i bacio ga na pod, kad začuh lagane korake iza vrata spavaće sobe. Bea je zaustavila napredovanje moje leve ruke između svojih bedara i pridigla se, oslanjajući se o laktove.

– Šta je bilo, dušo?

Mali Hulijan nas je posmatrao s vrata sa senkom sramežljivosti i uznemirenosti.

– Ima nekog u mojoj sobi – promrmljao je.

Bea uzdahnu i pruži mu ruke. Hulijan požuri da se skloni u zagrljaj svoje majke, a ja odustadoh od svake nade u grehu začete.

– Skerletni Princ? – upitala je Bea.

Hulijan je klimnuo, žalostan.

– Tata će ovog časa otići u tvoju sobu i išutiraće ga napolje da se nikad više ne vrati.

Naš sin mi uputi očajnički pogled. Čemu služi otac ako ne herojskim podvizima tog obima? Nasmehio sam mu se i namignuo.

– Nogama – ponovio sam s najljutitijim izrazom lica koji sam uspeo da prizovem.

Hulijan dopusti sebi nagoveštaj osmeha. Skočio sam iz kreveta i kroz hodnik otišao do njegove sobe. Toliko me je podsećala na onu koju sam ja imao u njegovom uzrastu nekoliko spratova niže da sam se na tren zapitao jesam li možda još ulovljen u snu. Seo sam s jedne strane kreveta i uključio noćnu lampu. Hulijan je živio okružen igračkama, nekima nasleđenim od mene, ali pre svega knjigama. Nije mi trebalo mnogo da pronađem sumnjivca skrivenog ispod dušeka. Uzeo sam tu knjižicu u crnom kožnom povezu i otvorio prvu stranu.

Lavirint duhova VII
 Prijadna i Skerletni Princ
 Tekst i ilustracije: Viktor Matetiš

Nisam više znao gde da sakrivam te knjige. Koliko god ja izoštrio um kako bih pronašao nova skrovišta, njih mog sina otkrivao ih je i za to nije bilo leka. Na brzinu sam prelistao stranice knjige i sećanja su ponovo navrla.

Kad sam se vratio u sobu, pošto sam knjigu još jednom sakrio na gornju policu kuhinjskog ormara – gde će je, znao sam, Hulijan kad-tad pronaći – našao sam Hulijana u rukama njegove majke. Oboje behu svladani snom. Zastao sam da ih posmatram s praga, zaklonjen u tami. Slušao sam njihovo duboko disanje i zapitao se šta je uradio najsrećniji čovek na svetu da zasluži svoju sreću. Gledao sam ih kako spleteni spavaju, daleko od sveta, i nisam mogao da se ne setim straha koji sam osetio kad sam ih prvi put ugledao zagrljene.